

**Handboek selectiecriteria 2017, versie 24 november 2017, gecorrigeerd jan. 2018
(Goedgekeurd in vergadering CvT POP 8 december 2017)**

I. Inleiding

De vorige versie van het Handboek selectiecriteria dateert van 14 oktober 2016 (Handboek 2016). Sindsdien heeft er op basis van het Handboek 2016 een groot aantal openstellingen plaatsgevonden. Hierbij is ervaring opgedaan met het handboek. Medio 2017 is het Handboek 2016 geëvalueerd. Uit de evaluatie kwam onder andere naar voren dat de in het Handboek 2016 beschreven werkwijze niet in alle gevallen onderscheidend genoeg was en dat er tussen de criteria "effectiviteit" en "kosteneffectiviteit" overlap bestaat.

De bevindingen uit de evaluatie zijn in deze versie van het Handboek selectiecriteria verwerkt. Daarnaast zijn in dit handboek de selectiecriteria toegevoegd voor drie nieuwe maatregelen, te weten twee maatregelen ten behoeve van de Kalversector en de maatregel Industriële verwerking van producten.

II. Selectiecriteria en scores

Net als in het Handboek 2016 geldt onverkort dat bij elke openstelling zodanig wordt geselecteerd dat zeker is dat de beste projecten gefinancierd gaan worden. Wat de beste projecten zijn, wordt bepaald op basis van selectiecriteria. Bij een openstelling zullen in het algemeen vier selectiecriteria gehanteerd worden. Bij vrijwel alle openstellingen wordt gebruik gemaakt van de selectiecriteria "effectiviteit" en "efficiëntie". De invulling van het criterium "effectiviteit" is aangepast ten aanzien van de definitie die in het Handboek 2016 gegeven is en het criterium "efficiëntie" vervangt het criterium "kosteneffectiviteit" dat in het Handboek 2016 gebruikt werd.

"effectiviteit"

Bij dit selectie criterium gaat het om de bijdrage die het project, waarvoor subsidie wordt gevraagd, levert aan de beleidsdoelstelling(en) van het openstellingsbesluit. Bij de beoordeling van de te bereiken doelstelling(en), wordt ook de hoogte van het gevraagde subsidiebedrag in ogenschouw genomen.

Dat bij de het criterium "effectiviteit" ook naar het gevraagde subsidiebedrag wordt gekeken, betekent overigens niet dat het criterium rekenkundig ('impact delen door subsidiebedrag') moet worden uitgelegd. De impact, dus het resultaat van de actie, blijft het leidende element. Door het gevraagde subsidiebedrag mee te wegen wordt bezien in welke mate naar verwachting wordt bijgedragen aan de realisatie van het beoogde doel / de beoogde doelen en of de kosten in verhouding staan tot die verwachte bijdrage aan de doelrealisatie.

Met deze invulling wordt voorkomen dat de adviescommissies bij de beoordeling worden 'gedwongen' om grotere projecten een hogere score te geven dan projecten die op een kleinere schaal worden uitgevoerd (bijvoorbeeld een project dat betrekking heeft op 300 hectare moet niet per definitie hoger scoren dan een project dat betrekking heeft op 100 hectare).

"efficiëntie"

De beste projecten moeten zo efficiënt mogelijk uitgevoerd worden. Om dit te kunnen beoordelen wordt in het algemeen gekeken naar de input (geld, kennis, kunde, overige middelen) die wordt ingezet om de output te kunnen realiseren. Daarbij wordt bezien of de opgevoerde kosten passend zijn (worden de resultaten met de juiste middelen gehaald?), wordt gekeken in hoeverre de

proceskosten die in het project gemaakt worden in verhouding staan tot de feitelijke projectkosten én wordt bezien of binnen het project op een goede manier gebruik gemaakt wordt van reeds bestaande kennis en kunde.

Onder **efficiëntie** wordt dus verstaan: gegeven de resultaten van het project, hoe redelijk zijn de opgevoerde kosten en in hoeverre wordt op een goede manier gebruik gemaakt van reeds bestaande bronnen (kennis, kunde, middelen).

In sommige gevallen wordt de efficiëntie van een project echter bepaald door een vergelijking te maken tussen de door de aanvrager opgevoerde kosten per eenheid 'product' in vergelijking met een tevoren bekend gemaakt normbedrag per eenheid product.

Andere selectiecriteria die kunnen worden gebruikt zijn met name "mate van innovatie", "haalbaarheid" en "urgentie". Deze criteria kunnen op basis van het doel van de openstelling worden gebruikt. Aan de invulling van deze selectiecriteria is in het Handboek selectiecriteria 2017 niets veranderd ten opzichte van het Handboek 2016. Voor deze criteria blijft gelden:

- **Mate van innovativiteit:** het begrip 'innovativiteit' wordt relatief breed uitgelegd. Iets kan landelijk of wereldwijd gezien niet innovatief zijn, maar wel innovatief zijn binnen de provincie, sector of zelfs het bedrijf waar de nieuwe kennis toegepast gaat worden. Ook projecten gericht op het gebruik van kennis die nog niet veel toegepast wordt, maar waarvan toepassing beleidsmatig wel wenselijk is, kan een 'innovatief project' zijn. Om de mate van innovativiteit te beoordelen wordt bijvoorbeeld in samenhang gekeken naar de aard van het project en het vernieuwende karakter van het project.
- **Kans op succes/haalbaarheid:** kans dat het project succesvol uitgevoerd kan worden en/of succesvol zal zijn in het 'verder gaan' (hetgeen overigens –bij innovatieve projecten – iets anders is dan dat de innovatie daadwerkelijk ontwikkeld wordt!). Ook hier geldt: dit criterium kan meervoudig uitgelegd worden. De feitelijke uitleg wordt per maatregel nader ingevuld. De wijze waarop het wordt toegepast zal afhankelijk zijn van de openstelling en zal worden geconcretiseerd in de toelichting bij een openstelling en/of een handreiking bij een openstelling.
- **Urgentie:** Hierbij gaat het om de vraag in hoeverre de opgave(n) die aangepakt worden geïdentificeerd zijn als opgaven die (integraal dan wel sectoraal) noodzakelijk aangepakt dienen te worden en op welke termijn die aanpak noodzakelijk is. Zo zijn er (inter)nationale of provinciale doelstellingen die voor een bepaalde einddatum gerealiseerd dienen te zijn en waar een project een bijdrage aan levert of noodzakelijk voor is. Een en ander is daarmee gerelateerd aan de knelpunten die bestaan in de provincie waar de openstelling plaatsvindt en die benoemd zullen worden in het openstellingsbesluit.

Score

Op basis van het Handboek 2016 was het niet mogelijk om nul punten te scoren op een selectie criterium, er kon per criterium 1, 2,3, of 4 punten worden gescoord. Deze punten toedeling leidde ertoe dat in praktijk veelal 2 of 3 punten werden gescoord. Hierdoor verloren de selectiecriteria hun onderscheidend karakter, met als resultaat dat meerdere aanvragen hetzelfde aantal punten behaalden.

Ook bleek het in de praktijk (voor adviescommissies) onbevredigend om minimaal 1 punt te moeten geven, zelfs bij een project dat naar verwachting geen of slechts een zeer gering effect heeft op het betreffende selectie criterium.

Omdat deskundigen adviseren bij een scorelijst altijd uit te gaan van een EVEN aantal mogelijk te geven punten (ervaring leert dat er bij een punten score die loopt van 0 tot 4 onevenredig vaak '2' – de gemiddelde score – gescoord wordt), is ook een score '5' (zeer goed of uitmuntende bijdrage) toegevoegd.

Per selectie criterium kan bij toepassing van het Handboek 2017 dus 0,1, 2, 3, 4 of 5 punten worden behaald. Deze scores worden in zijn algemeenheid op de volgende wijze uitgewerkt:

0 punten: Zeer geringe bijdrage

Het project draagt slechts in zeer geringe mate bij aan het criterium. Bijvoorbeeld bij een openstelling met als doel waterbesparende maatregelen te stimuleren, waar subsidie wordt gevraagd voor één enkele regenton.

1 punt: Geringe bijdrage

Het project draagt in geringe mate bij aan het criterium. Bijvoorbeeld bij een openstelling met als doel de vermindering van emissies van milieubelastende stoffen, waar een aanzienlijke subsidie wordt gevraagd voor een investering waarbij de emissies iets verminderen, maar de emissies nog substantieel blijven.

2 punten: Matige bijdrage

Het project draagt matig bij aan het criterium. Bijvoorbeeld omdat het project vergelijkbaar is met een eerder uitgevoerd project (in dezelfde regio) en slechts een beperkt effect op het criterium heeft. De aanvrager maakt bovendien weinig gebruik van de ervaringen uit het eerdere project.

3 punten: Voldoende bijdrage.

Het project draagt in voldoende mate bij aan het criterium. Bijvoorbeeld bij een openstelling met een geringer grondstoffen gebruik als doel, waar subsidie wordt gevraagd voor een investering waardoor een grondstof (bv. fosfaat) nog wel nodig is, maar – gelet op de projectkosten - wel aanzienlijk minder.

4 punten: Goede bijdrage

De bijdrage van het project aan het criterium is goed. Bijvoorbeeld bij een openstelling met een meer gesloten kringloop als doel, waar een relatief beperkte subsidie wordt gevraagd terwijl het project er toe leidt dat de kringloop op bedrijfsniveau vrijwel volledig gesloten wordt.

5 punten: Zeer goede bijdrage

Een project scoort zeer goed op het criterium als de bijdrage van een project meer is dan redelijkerwijs van een project verwacht mag worden. Bijvoorbeeld een project sluit meerdere kringlopen, waardoor er een bepaalde grondstof niet meer nodig is en er ook geen emissies van milieubelastende stoffen meer plaatsvinden.

Bij het criterium Efficiëntie worden de scores als volgt gezien:

0 punten = Kosten worden niet doelmatig gemaakt en middelen niet doelmatig ingezet. De opgevoerde projectkosten zijn te hoog. Er wordt geen gebruik gemaakt van bestaande kennis en kunde. De aanvrager gaat opnieuw het wiel uitvinden.

1 punt = gering. De opgevoerde kosten en inzet middelen zijn onvoldoende doelmatig.

Opgevoerde projectkosten zijn hoog. De aanvrager geeft wel blijk van kennis van bestaande kennis en kunde, maar gebruikt die kennis niet of nauwelijks bij de uitvoering van het project. De aanvraag bevat bijvoorbeeld veel uren van adviseurs in plaats van de bestaande kennis en kunde te gebruiken.

2 punten = matig. Doelmatigheid van de opgevoerde kosten en middelen is matig. De bestaande kennis en kunde is in kaart gebracht en is gebruikt voor de basis van het projectplan. De opgevoerde projectkosten zijn matig hoog.

3 punten = voldoende. De doelmatigheid van de opgevoerde kosten en middelen is voldoende. De opgevoerde projectkosten zijn redelijk. De bestaande kennis en kunde is in kaart gebracht en is gebruikt voor de basis van het projectplan.

4 punten = goed. De doelmatigheid van de opgevoerde kosten is goed, ze staan in goede verhouding tot het doel van de subsidie. Het project wordt efficiënt uitgevoerd. De aanvrager

maakt ook tijdens de uitvoering van het project gebruik van de bestaande kennis en kunde, bijvoorbeeld als toetsingsmoment.

5 punten = zeer goed. De opgevoerde kosten zijn zeer doelmatig, de opgevoerde kosten zijn zeer redelijk en er wordt op een zeer goede manier gebruik gemaakt van bestaande kennis en kunde. De aanvrager maakt zeer goed gebruik van bestaande kennis en kunde. Bijvoorbeeld van innovaties heeft de aanvrager eerdere vergelijkbare innovaties in kaart gebracht en bouwt daar op voort. Het is voor de aanvrager helder waarom de eerdere projecten zijn misgelopen.

Bij het criterium 'urgentie' worden de scores op de volgende manier uitgewerkt:

- 0 punten indien er sprake is van een opgave die op grond van in het openstellingsbesluit weergegeven provinciale plannen noodzakelijk is, maar die op grond van die plannen pas op zeer lange termijn aangepakt hoeft te worden
- 1 punt indien er sprake is van een opgave die op grond van in het openstellingsbesluit weergegeven provinciale plannen noodzakelijk is, maar die op grond van die plannen pas op langere termijn aangepakt hoeft te worden
- 2 punten indien er sprake is van een noodzakelijke opgave op grond van in het openstellingsbesluit weergegeven provinciale plannen en die op grond van die plannen binnen afzienbare termijn aangepakt moet worden
- 3 punten indien er sprake is van een noodzakelijke opgave op grond van in het openstellingsbesluit weergegeven provinciale plannen en die op grond van die plannen op relatief korte termijn aangepakt moet worden
- 4 punten indien er sprake is van een op grond van in het openstellingsbesluit weergegeven provinciale plannen noodzakelijke opgave die op grond van die plannen snel aangepakt moet worden.
- 5 punten indien er sprake is van een op grond van in het openstellingsbesluit weergegeven provinciale plannen noodzakelijk opgave, die op grond van die plannen onmiddellijk aangepakt moet worden.

Wegingsfactoren

Op basis van het handboek 2016 was de keuze in de wegingsfactoren beperkt of lag die vast. De hoogste wegingsfactor was 3, de laagste wegingsfactor was 1. Zoals bijvoorbeeld bij de maatregel "Investerings in materiële activa", waarbij voor het criterium 'kosteneffectiviteit' gekozen kon worden uit een weging 2 of 3, voor haalbaarheid was de keuze 1 of 2, voor effectiviteit 2 of 3 en voor mate van innovatie 1 of 2.

Het was daarmee niet mogelijk om echt te differentiëren in de weging van de selectiecriteria. Dit werkte beperkend, omdat de gewenste wegingsfactoren per criterium afhankelijk zijn van de specifieke inhoud van een openstelling. In sommige gevallen kon een vanuit de inhoud gewenste wegingsfactor niet worden ingezet. Bovendien leidde de beperkte range van wegingsfactoren tot een beperkt onderscheidend vermogen, waardoor meer aanvragen dan noodzakelijk dezelfde punten score behaalden.

Om dit probleem op te lossen zijn de wegingsfactoren aangepast. Aan ieder selectie criterium kan nu 1 tot en met 4 als wegingsfactor worden toegekend. Welke factor wordt toegepast is afhankelijk van het doel van de openstelling. Het is voorstelbaar dat het criterium "effectiviteit" in veel openstellingen het belangrijkste criterium is, omdat deze zich met meest direct op de beleidsdoelstellingen van een openstelling richt. Maar in het geval een openstelling specifiek gericht is op innovatie, dan zou het selectie criterium "innovatie" de hoogste wegingsfactor kunnen krijgen. De keuze voor een wegingsfactor zal in het openstellingsbesluit onderbouwd worden.

De praktijk leert dat de selectiecriteria "haalbaarheid" en "urgentie" doorgaans relatief minder van belang zijn bij het waarderen van projecten. Ze zorgen wel voor een groter onderscheidend vermogen.

Minimumscore

Uitgangspunt blijft dat projecten die onvoldoende scores op de selectiecriteria niet voor POP-3 subsidie in aanmerking moeten komen. Alleen projecten die goed genoeg zijn, komen voor POP-3 subsidie in aanmerking. In het Handboek 2016 stond de minimumscore op 55%. Omdat de puntenschaal wordt aangepast, wordt deze minimaal te behalen score aangepast. Omdat de gemiddelde score op de criteria minimaal voldoende dient te zijn, wordt de minimumscore vastgesteld op minimaal 60% van de totaal te behalen score.

Voorbeeld werkwijze minimaal te behalen score

Onderstaand is een voorbeeld weergegeven voor de maatregel "investeringen in materiële activa", waarbij het doel van de openstelling is om een zo groot mogelijke bijdrage te leveren aan de beleidsdoelen en innovatie minder van belang is. De effectiviteit van het project heeft daarom een wegingsfactor 4, de efficiëntie 3, haalbaarheid 2 en mate van innovatie 1.

Op basis van bovenstaand voorbeeld is de maximum score:

criterium	Punten	weging	Totaal
effectiviteit	5	4	20
efficiëntie	5	3	15
Haalbaarheid/ kans op succes	5	2	10
Mate van innovatie	5	1	5
Totaal			50

De minimumscore bedraagt in dit geval dus 60% van 50 = 30 punten.

Ieder project dat minder dan 30 punten scoort, komt niet voor subsidie in aanmerking.

Als een project in dit voorbeeld 0 punten scoort op effectiviteit, maar op alle andere onderdelen zeer goed (5 punten) scoort, zou het project nog voor subsidie in aanmerking kunnen komen.

III. Werkwijze in geval van gelijk scorende projecten en onvoldoende budget

De werkwijze in geval van gelijk scorende projecten en onvoldoende budget blijft onveranderd als beschreven in het Handboek selectiecriteria 2016. Daarin staat:

Het is mogelijk dat bij het toepassen van de selectiecriteria of een geografische selectie projecten uiteindelijk eenzelfde score behalen. Indien de score boven de gestelde minimumdrempel ligt, kunnen die projecten allemaal gefinancierd worden. Een probleem ontstaat als niet alle projecten met dezelfde score gefinancierd kunnen worden door een tekortschietend budget. Er zal dan binnen de groep met een gelijke score een verdere selectie plaats moeten vinden.

Tenzij in een openstellingsbesluit anders is bepaald (zie hieronder), zal deze selectie als volgt plaatsvinden:

- In een openstellingsbesluit wordt aangegeven welke weging ieder selectie criterium heeft (1 tot 4). Hoe hoger de wegingsfactor, hoe belangrijker de factor wordt gevonden. Bij gelijk eindigen van projecten, worden de scores van betreffende projecten op het hoogst gewaardeerde criterium (of bij meerdere criteria met dezelfde hoge wegingsfactor: de criteria) gezien. De best scorende projecten op het betreffende criterium (of criteria) worden gehonoreerd.

- Mochten er dan nog altijd projecten gelijk scoren en het budget ontoereikend zijn, dan wordt gekeken naar de score op het criterium (of de criteria) die de op één na hoogste wegingsfactor van de openstelling hebben. Etcetera.
- Mocht er dan nog geen onderscheid te maken zijn, dan wordt tussen de betreffende projecten geloot.

In een openstellingsbesluit **kan** worden bepaald dat bij gelijk scoren van projecten en in geval van ontoereikend budget, een nadere selectie van de projecten plaats zal vinden aan de hand van de score op in hetzelfde openstellingsbesluit bekend gemaakte criteria. In dit geval zal de verdere selectie plaatsvinden aan de hand van die criteria. Ook in dat geval geldt dat indien er dan ook nog geen onderscheid te maken is, tussen de betreffende projecten wordt geloot.

IV. Selectiecriteria en weging per (sub)maatregel
M01 Kennisoverdracht en voorlichtingsacties (artikel 14)
Concrete invulling van de selectiecriteria

Bij deze maatregel kan een openstelling plaatsvinden gericht op kennisoverdracht in de vorm van workshops / trainingen, demonstratieprojecten, studiegroepen / onderlinge coaching of een combinatie van deze kennisoverdrachtmethodieken. De weging van de criteria én de concrete invulling van die criteria kan per type van kennisoverdracht verschillen. In onderstaande worden de verschillende vormen van kennisoverdracht waar relevant onderscheiden.

De INHOUD van de kennisoverdrachtsactie (*waarover* en aan welke doelgroep kennis wordt overgedragen) zal in een openstellingsbesluit geconcretiseerd worden. De activiteiten zullen betrekking hebben op de in het POP document vastgestelde thema's.

Het kan dan bijvoorbeeld gaan om specifieke kennisoverdrachtsacties gericht op een bepaalde groep agrarisch ondernemers (bv: 'veehouders' of 'melkveehouders') en gericht op een bepaald aspect van de veehouderij (bijv.: 'vermindering emissie stoffen x en y' of 'gebruik nieuw type melkrobot z'). Maar het kan ook een relatief brede openstelling betreffen, bijvoorbeeld gericht op verduurzaming van de sector in den brede. De 'soort' openstelling kan van invloed zijn op de uitleg/invulling van de toe te passen selectiecriteria.

De 'mate van innovativiteit' is bij deze maatregel een optioneel criterium, omdat dit criterium gelet op het soort openstellingen niet altijd een onderscheidend criterium is. In het openstellingsbesluit zal gemotiveerd worden aangegeven waarom het criterium al dan niet toegepast wordt.

1. Effectiviteit

De effectiviteit is gerelateerd aan de doelstelling van de openstelling. Bij de bepaling wat de bijdrage is die het ingediende project aan de doelstelling van de openstelling levert zal worden gelet op de volgende aspecten:

- a. de bijdrage die het project levert aan het bereiken van de beleidsdoelstelling / mate waarin de activiteit bijdraagt aan het doel van de Openstelling.
- b. bereik van de activiteit. Hierbij wordt gekeken naar:
 - * aantal bijeenkomsten,
 - * aantal vervolgbijeenkomsten per individuele deelnemer,
 - * aantal deelnemers,
 - * breedte van de doelgroep van de specifieke actie of acties,
 - * aantal contacturen per deelnemer
- c. wijze waarop en mate waarin (blijvende) toepassing van de aangeboden kennis wordt geborgd

d. indien bepaald in het openstellingsbesluit¹: relevantie van de activiteit voor marktintroductie van een resultaat van een Innovatie-samenwerkingsverband of EIP Operationele groep.

De hoogte van de gevraagde subsidie wordt bij de beoordeling van de effectiviteit in ogenschouw genomen.

2. Kans op succes/ haalbaarheid

De kans op succes wordt bij kennisoverdrachtsacties door verschillende aspecten beïnvloed. Deze aspecten zullen in samenhang worden gezien. Er zal in gelijke mate worden getoetst op:

- a. de kwaliteit van de aanbieder van de kennis. De volgende aspecten worden daarbij gezien:
 - * de aanbieder moet aantoonbaar gekwalificeerd zijn voor het werk;
 - * de mate waarin de aanbieder – gelet op kennis, ervaring en netwerk van de docenten – kennis en ervaring inbrengt om de specifieke kennisoverdrachtsactie bedoeld in de openstelling te kunnen verzorgen²
- b. de kwaliteit van het projectplan. Hierbij wordt gekeken naar:
 - * hoe realistisch is het plan,
 - * zijn relevante partijen bij de ontwikkeling van de kennisoverdrachtsactie betrokken,
 - * kent het project een realistische planning, opzet en begroting,
 - * zijn risico's geïdentificeerd en gereduceerd.
- c. Mate waarin uit het projectplan blijkt dat deelnemers uitgedaagd worden om de geleerde kennis daadwerkelijk in de praktijk toe te gaan en blijven passen.

3. Mate van innovativiteit

Dit criterium is optioneel.

In het kader van deze maatregel wordt het begrip 'innovativiteit' relatief breed uitgelegd. Iets kan landelijk of wereldwijd gezien niet innovatief zijn, maar wel innovatief zijn binnen de provincie, sector of zelfs het bedrijf waar de nieuwe kennis toegepast gaat worden. Iets dat binnen een bepaalde provincie of sector al heel breed toegepast wordt, hoeft echter niet specifiek gestimuleerd te worden. Ook bestaande kennis die nog niet veel toegepast wordt, maar waarvan toepassing beleidsmatig wel wenselijk is, kan een 'innovatieve kennisoverdrachtsactie' zijn. Aanvragers dienen in de aanvraag onderbouwd aan te tonen wat het gebruik van de aangeboden kennis door bedrijven vergelijkbaar met de doelgroep van de actie in de provincie is.

Om de mate van innovativiteit te beoordelen wordt in samenhang gekeken naar

- * de aard van de innovatieve kennis
- * het vernieuwende karakter van de innovatieve kennis

4. Efficiëntie

Er zijn twee opties mogelijk, de keuze voor een optie zal in het openstellingsbesluit worden toegelicht.

Optie 1

¹ Indien dit aspect niet als zodanig wordt benoemd in het openstellingsbesluit, kan dit aspect nog altijd meegewogen worden als onderdeel van de te bereiken beleidsdoelstellingen.

² algemeen vereiste is dat voldaan moet zijn aan minimumvereisten voor kennisoverdrachtsacties. Binnen de groep aanbieders die daaraan voldoet, wordt gezien welke aanbieder de meeste kennis en ervaring in kan brengen voor de gevraagde kennisoverdracht.

Gegeven de resultaten van het project, hoe redelijk zijn de opgevoerde kosten en in hoeverre wordt op een goede manier gebruik gemaakt van reeds bestaande bronnen (kennis, kunde, middelen).

Optie 2

De efficiëntie wordt bepaald aan de hand van de door de aanvrager berekende kostprijs per deelnemer (kostprijs wordt berekend door de totale projectkosten – inclusief overhead – te delen door het [door aanvrager te maken realistische schatting!] te verwachten aantal deelnemers). Bij 'aantal deelnemers' gaat het hierbij om deelnemers aan interactieve groepsactiviteiten, bestaande uit meerdere sessies. Het gaat dus niet om bezoekers van in het kader van zo'n project uitgevoerde grootschalige demo's of andere vormen van brede kennisverspreiding. Van het te verwachten aantal BEZOEKERS moet een separate inschatting gemaakt worden. Die kostprijs wordt gerelateerd aan een in de openstelling bekend gemaakte en onderbouwde normprijs per deelnemer.

Bij een kostprijs die 10% of meer hoger is dan de normprijs worden geen punten toegekend.

Bij een kostprijs die meer dan 5% maar minder dan 10% hoger is dan de normprijs wordt 1 punt toegekend,

bij een kostprijs tussen de -5 tot en met +5% van de normprijs 2 punten,

bij een kostprijs die 5 tot en met 15% lager is dan de normprijs 3 punten,

bij een kostprijs die meer dan 15% tot en met 20 % lager is dan de normprijs 4 punten,

bij een kostprijs die meer dan 20% lager is dan de normprijs 5 punten.

MO3 Kwaliteitsregeling kalveren

Inleiding

De nationale subsidieregeling onder het POP voor kalverhouders die deel gaan nemen aan een erkend kwaliteitssysteem, bestaat uit twee onderdelen.

1. een procedure voor de erkenning van vrijwillige certificeringssystemen
2. een procedure voor het beoordelen en selecteren van subsidie-aanvragen van individuele kalverhouders die steun willen ontvangen voor deelname aan een erkend vrijwillig certificeringssysteem.

Om erkend te worden moet een kwaliteitssysteem in de eisen opnemen dat deelnemers het antibioticagebruik naar een laag niveau moeten krijgen. Als een deelnemer enig jaar niet aan deze voorwaarde voldoet, komt de deelnemer dat jaar niet voor subsidie in aanmerking. Hiermee stimuleert de subsidie het voldoen aan de eisen van het kwaliteitssysteem inzake de vermindering van het antibioticagebruik.

Op het niveau van de eindbegunstigden (de kalverhouders) worden de volgende selectiecriteria gehanteerd zodat een nadere selectie en weging/rangschikking van aanvragen plaats kan vinden:

Selectie-criteria :

1. Bedrijfsomvang : we willen bevorderen dat alleen actieve bedrijven deelnemen die hun producten in de voedselketen brengen, daarom hanteren we het aantal punten gerelateerd aan de omvang van het bedrijf (hoe groter hoe meer punten)
2. Antibioticagebruik: we willen het antibioticagebruik terugdringen door de bedrijven die structureel werken aan de verlaging van het antibioticagebruik te belonen.

	<i>Selectie criterium</i>	<i>Weging</i>	<i>Te behalen punten</i>	<i>Te behalen minimumscore</i>
1	Bedrijfsomvang	1	0 – 5	6 punten
2	antibioticagebruik	2	2 –3	

bedrijf < 6 dieren 0 punt

bedrijf 6-25 dieren 3 punt

bedrijf 25-100 dieren 4 punten

bedrijf > 100 dieren 5 punten

Structureel laag gebruik: 3 punten (weging 2x)

Geen structureel laag gebruik: 2 punten (weging 2X)

Toelichting:

Bedrijven met minder dan 6 dieren worden in de regeling diergeneesmiddelen uitgezonderd van het hebben van een bedrijfsgezondheidsplan (BGP) en een bedrijfsbehandelplan (BHP). Zonder deze plannen kan er niet gestuurd worden op het gebruik van antibiotica en deze houders hebben zo weinig dieren dat er geen sprake is van professioneel actief bedrijf. Als deze bedrijven echter kunnen aantonen dat ze structureel laag in het gebruik van antibiotica zitten, kunnen ze meedoen.

Bedrijven met minder dan 25 dieren, zijn op basis van diezelfde regelgeving uitgezonderd van het hebben van een reductiedoelstelling in het BGP als ze geen dieren houden waarvan de producten in de voedselketen terecht komen. Om deel te nemen aan deze kwaliteitsregeling is daarom de voorwaarde gesteld dat een kalverhouder dieren houdt die in de voedselketen terechtkomen (drempel). Kleine bedrijven (>5 en <25 dieren) die dieren houden die in de voedselketen terecht komen en meedoen aan een erkend kwaliteitssysteem, kunnen de minimumscore behalen.

Kalverbedrijven die structureel een laag antibioticagebruik* hebben, dat wil zeggen , tenminste drie opeenvolgende periodes van een half jaar een aantoonbaar laag gebruik, krijgen de meeste punten omdat dit de gewenste situatie is.

Er zijn geen wettelijke regels voor de hoogte van het antibioticagebruik maar beleidsmatig is het zeer gewenst om laag gebruik te stimuleren. Vanuit dit beleid is het ook gewenst dat kalverenbedrijven die niet in de categorie structureel laag gebruik vallen, wel gestimuleerd worden om deel te nemen aan het kwaliteitssysteem. Binnen de erkende kwaliteitsregeling zijn (bovenwettelijke) voorwaarden opgenomen om het antibioticagebruik terug te dringen. Daarom is het beleidsmatig niet verantwoord om bedrijven uit te sluiten van deelname aan de kwaliteitsregeling. Bedrijven die (nog) niet in het structureel laagverbruik zitten, moeten gestimuleerd worden om minder antibiotica te gebruiken. Doordat ze deelnemen aan het kwaliteitssysteem, waarin eisen zijn opgenomen voor de aanpak van een te hoog antibioticagebruik, kunnen deze bedrijven gemonitord en gestuurd worden in hun aanpak. Deze 'niet structureel laag gebruik' bedrijven kunnen instappen, maar staan in de selectielijst wel onderaan. Hierdoor worden ze gestimuleerd om te werken aan verbetering want dat levert meer punten op, waardoor ze hoger komen in de selectie en de kans op subsidie groter is.

*De definitie van structureel laag gebruik is conform de Gids voor Goede Praktijken vleeskalveren.

M04 Investerings in materiële activa (artikel 17)

Fysieke investeringen voor innovatie en modernisering van agrarische ondernemingen

4.1.01/ 4.1.02 Fysieke investeringen voor innovatie en modernisering van agrarische ondernemingen / Fysieke investeringen voor innovatie en modernisering van agrarische ondernemingen van jonge agrariërs

Via deze maatregel wordt maatwerk geboden voor uitdagingen, gebieden en bedrijven. Op grond van het POP-programmadocument is het mogelijk innovaties en modernisering rond de volgende thema's te subsidiëren:

- * Verschuiving van de bestaande kostenreductiestrategie naar een meerwaardestrategie, met nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen, meerwaardecreatie:
- * Beter beheer van productierisico's, versterking van de positie van de primaire producent in de handelsketen, verminderen van marktfalen;
- * Maatregelen die leiden tot een geringer grondstoffengebruik en een gesloten kringloop
- * Klimaatmitigatie
- * Klimaat adaptatie
- * Verbetering dierenwelzijn/diergezondheid en verminderd risico voor de volksgezondheid bij de interactie tussen mens en dier;
- * Behoud en versterking van biodiversiteit en omgevingskwaliteit.

Er kan sprake zijn van verschillende situaties, met name:

- de eerste uitrol van innovaties. Deze innovaties hebben zichzelf bewezen op proefboerderijen en worden nu – door koplopers - voor de eerste maal toegepast in de praktijk. In dit geval zullen de criteria 'innovativiteit' en 'kans op succes' van belang zijn bij de selectie van de projecten;
- de bredere uitrol van innovaties. Deze innovaties worden al door de koplopers toegepast, maar de bredere uitrol van de innovaties komt nog onvoldoende opgang. In dit geval is er al veel bekend over de investering en zijn 'innovativiteit' en 'kans op succes' minder relevant, effectiviteit en efficiëntie zijn van groter belang. Voor het stimuleren van dit soort vernieuwingen kan ook worden gewerkt met een investeringslijst, waarop investeringen worden vermeld die, gelet op de doelstelling van de openstelling, bewezen effectief en efficiënt zijn.

In het openstellingsbesluit zal worden toegelicht waarom voor variant 1 dan wel 2 gekozen wordt.

Variant 1 Investeringslijst

Er wordt gewerkt met een investeringslijst. Investerings worden slechts opgenomen op deze lijst indien de investering aantoonbaar effectief zal zijn gelet op de beleidsdoelstellingen én efficiënt is. De plaatsing op de investeringslijst zal worden onderbouwd aan de hand van de criteria genoemd onder variant 2 of er zal gebruik gemaakt worden van een bestaande lijst (bv. de BOOT-lijst) met investeringen die – gelet op de te bereiken doelstelling(en) - aantoonbaar effectief en efficiënt geacht worden.

Indien in het openstellingsbesluit bepaald, is het binnen deze variant mogelijk aanvragers die door middel van een collectief inkoopstelsel een lagere aanschafprijs bedingen een hogere ranking toe te kennen.

Variant 2

Selectie op grond van selectiecriteria effectiviteit, kans op succes, efficiëntie en innovativiteit.

Effectiviteit

De effectiviteit wordt bepaald door de bijdrage die het project levert aan de doelstelling(en) zoals beschreven in het openstellingsbesluit. Hierbij wordt ook de hoogte van de gevraagde subsidie in ogenschouw genomen.

Kans op succes / haalbaarheid

Bij dit criterium kan een keuze gemaakt worden uit optie a of optie b. De keuze voor een optie zal in het openstellingsbesluit worden toegelicht.

Optie a Investering in materiële activa, gericht op innovatie of modernisering, met als doel de verspreiding van de investeringen verder krijgen binnen een grotere groep

Als het gaat om een investering in materiële activa, gericht op verdere verspreiding in 'het peloton', wordt de kans op succes bepaald door de volgende aspecten in samenhang te bezien

- De mate waarin de innovatie direct inpasbaar en toepasbaar is op het bedrijf van de aanvrager. Hierbij wordt gelet op
 - * de aansluiting op de bedrijfsvoering
 - * het te verwachten rendement van de investering
- De behoefte aan de innovatie in de bedrijfstak waar de aanvrager onderdeel van uitmaakt. Hierbij wordt gelet op
 - * noodzaak,
 - * kansen
 - * risico's van de innovatie.
- De wijze waarop over de (effecten van) de investering wordt gecommuniceerd waardoor andere landbouwers kennis nemen van de innovatie. Daarbij wordt met name gelet op
 - * de voorbeeldfunctie die de aanvrager kan vervullen
 - * de rol van erfbetreders (afnemers, leveranciers) .

Optie b Investeringen in materiële activa, gericht op het verspreiden van innovaties binnen een beperkte groep voorlopers, waaronder begrepen investeringen door of ten behoeve van samenwerkingsverbanden

Als het gaat om een innovatie gericht op de voorlopers, waarbij het risico van mislukken reëel is, is de kwaliteit van het projectplan primair van belang. In dit geval wordt de kans op succes bepaald door de volgende aspecten in samenhang te bezien:

- * de kwaliteit (ervaring, opleiding) die gesteld wordt aan de projectleider
- * hoe realistisch is het projectplan,
- * zijn relevante partijen bij de ontwikkeling betrokken,
- * kent het project een realistische planning, opzet en begroting,
- * zijn risico's geïdentificeerd en gereduceerd.

Mate van innovativiteit

De mate van innovativiteit zal minder van belang zijn bij investeringen in materiële activa gericht op het verder brengen van een bepaalde investering 'binnen het peloton' (dan gaat het meer om modernisering van de sector), maar is des te belangrijker bij het steunen van investeringen bij voorlopers. In het kader van deze maatregel wordt het begrip 'innovativiteit' daarom relatief breed uitgelegd. Iets kan landelijk of wereldwijd gezien niet innovatief zijn, maar wel innovatief zijn binnen de provincie, sector of zelfs het bedrijf waar de investering toegepast gaat worden.

Om de mate van innovativiteit te beoordelen wordt in samenhang gekeken naar

- * de aard van de innovatie
- * het vernieuwende karakter van de innovatie

Efficiëntie

Voor de bepaling van de efficiëntie zijn twee opties mogelijk, afhankelijk van het soort openstelling. De keuze voor optie 1 of 2 zal in de openstelling toegelicht worden.

Optie 1.

Gegeven de resultaten van het project, hoe redelijk zijn de opgevoerde kosten en in hoeverre wordt op een goede manier gebruik gemaakt van reeds bestaande bronnen (kennis, kunde, middelen).

Optie 2.

In het openstellingsbesluit of de toelichting daarbij zal voor iedere investering die voor subsidie in aanmerking komt een normbedrag³ vastgelegd worden.

Score

Bij een kostprijs die 10% of meer hoger is dan de normprijs worden geen punten toegekend.
Bij een kostprijs die meer dan 5% maar minder dan 10% hoger is dan de normprijs wordt 1 punt toegekend,
bij een kostprijs tussen de -5 tot en met +5% van de normprijs 2 punten,
bij een kostprijs die 5 tot en met 15% lager is dan de normprijs 3 punten,
bij een kostprijs die meer dan 15% tot en met 20 % lager is dan de normprijs 4 punten,
bij een kostprijs die meer dan 20% lager is dan de normprijs 5 punten.

04.1.01 a Submaatregel Welzijnsvriendelijke vloeren kalverhouderij

Deze regeling beoogt een bijdrage te leveren aan het stimuleren en realiseren van welzijnsvriendelijke vloeren in de vleeskalverhouderij. Welzijnsvriendelijke kalvervloeren zijn vloeren die in vergelijking met het huidige gangbare vloertype beter zijn voor het welzijn van het kalf. Bij de aanvraag moet de kalverhouder aangeven welke vloer van welke leverancier aangekocht gaat worden. Hierbij moeten een aantal technische parameters bij de vloer vermeld worden (indrukbaarheid, stroefheid/ gladheidswaarde, dikte). Op basis van de technische beschrijving en de specifieke parameters kan RVO een aanvraag goedkeuren.

Op het niveau van de eindbegunstigden (de kalverhouders) worden de volgende selectiecriteria gehanteerd op basis waarvan selectie rangschikking van aanvragen plaats kan vinden:

- 1.Hoeveel stalplaatsen het bedrijf heeft
- 2.Welk deel van die stalplaatsen vervangen wordt (percentage vervanging)
- 3.Of de nieuwe vloeren onderdeel zijn van een renovatie of is het nieuwbouw.

	<i>Selectie criterium</i>	<i>Weging</i>	<i>Te behalen punten</i>	<i>Te behalen minimumscore</i>
1	Aantal stalplaatsen <400 400-600 >600	1	1 2 3	4 punten
2	Percentage vervanging 0-30% 31-60%	2	1 2	

³ Dit normbedrag zal in het openstellingsbesluit of in de toelichting daarbij gemotiveerd worden aangegeven. Het kan gaan om een zogenaamde (algemeen van toepassing zijnde) normkostenprijs of er kan gebruik gemaakt worden van een kostprijs die door middel van een eigen motivatie – bijvoorbeeld meerjarige ervaring in de provincie met dit soort investeringen - in de toelichting bij het openstellingsbesluit vastgelegd wordt.

	61-100%		3
3	Nieuwbouw Renovatie	1	1 2

Toelichting

Het beleidsmatig doel is om zo veel mogelijk kalveren op een zachte vloer te huisvesten. Om dit doel te bereiken is het van belang dat zoveel mogelijk kalverhouders investeren in nieuwe vloeren. Grote kalverhouders (met veel stalplaatsen) hebben de voorkeur want daarmee kunnen meer kalveren beschikken over een welzijnsvriendelijk vloer. Als een bedrijf ook nog eens 100 % van de stalplaatsen inricht met nieuwe vloeren is helemaal goed om het doel te bereiken, vandaar ook de wegingsfactor van 2.

Ook bedrijven die renoveren krijgen meer punten omdat dit een grotere stap en investering is voor een kalverhouder dan het vervangen van bestaande vloeren. Bij nieuwbouw is de kalverhouder toch al van plan om te investeren in nieuwe vloeren.

04.1.01 b Submaatregel Ammoniakreductie kalverhouderij

Deze regeling beoogt een bijdrage te leveren aan maatregelen die leiden tot een emissievermindering van milieubelastende stoffen naar bodem en lucht zoals broeikasgassen en ammoniak. Specifiek beoogt deze regeling een ammoniak reductie in de kalverhouderij. Bij de aanvraag moet de kalverhouder aangeven wat daarvoor aangekocht gaat worden, bijvoorbeeld een luchtwasser. Dit moet dan wel een investering zijn met een specifieke RAV code volgens bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij. Op basis van de aanwezigheid van een RAV code kan RVO een aanvraag goedkeuren.

Op het niveau van de eindbegunstigden (de kalverhouders) worden de volgende selectiecriteria voorgesteld zodat selectie en rangschikking van aanvragen plaats kan vinden:

1. Hoeveel stalplaatsen het bedrijf heeft (grootte van het bedrijf)
2. Type reductiesysteem (percentage reductie)
3. Op welk deel van het bedrijf reducerende maatregelen worden genomen

	<i>Selectie criterium</i>	<i>Weging</i>	<i>Te behalen punten</i>	<i>Te behalen minimumscore</i>
1	Aantal stalplaatsen <400 400-600 >600	1	1 2 3	4 punten
2	<50 reductie 50-70 reductie >70% reductie	2	1 2 3	
3	Deel van het bedrijf <30% 30-60% >60%	1	1 2 3	

Toelichting

Het beleidsmatig doel is emissie vermindering en specifiek ammoniak reductie. Als meer bedrijven mee doen leidt dat tot meer emissie vermindering. Het effect is het groots bij grote bedrijven als er in alle stallen op een bedrijf maatregelen worden genomen.

Een investering waarmee technisch een hoger reductiepercentage bereikt kan worden heeft de voorkeur. Daarom voor dit criterium een wegingsfactor van 2.

4.2.01 Fysieke investeringen voor industriële verwerking van producten

Via deze maatregel wordt maatwerk geboden voor uitdagingen, gebieden en bedrijven. Op grond van het POP-programmadocument is het mogelijk innovaties en modernisering rond de volgende thema's te subsidiëren:

- * Verschuiving van de bestaande kostenreductiestrategie naar een meerwaardestrategie, met nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen, meerwaardecreatie;
- * Beter beheer van productierisico's, versterking van de positie van de primaire producent in de handelsketen, verminderen van marktfalen;
- * innovaties gericht op kwaliteitsverhoging of het creëren van extra toegevoegde waarde.

Het gaat bij deze maatregel specifiek om het ondersteunen van de agrarische sector in de regio 'veenkoloniën'. Deze regio blijft op landbouweconomisch gebied achter, gelet op de specifieke omstandigheden in dit gebied. Het eerste selectie criterium is derhalve een geografisch selectie criterium ('project draagt bij aan het ondersteunen van de agrarische sector in het gebied veenkoloniën'). Daarnaast gaat het om eerste uitrol van innovaties door koplopers. In dit geval is er altijd een kans van mislukken en zijn mate van innovativiteit en 'kans op succes' factoren van belang. Er zal in het algemeen gebruik gemaakt worden van een adviescommissie of deskundigenadvies om tot een goede beoordeling van de verschillende aspecten van een aanvraag te kunnen komen.

Projecten die plaatsvinden in het aangewezen geografisch gebied (veenkoloniën), vindt selectie plaats op grond van selectiecriteria effectiviteit, kans op succes, innovativiteit en efficiëntie.

Effectiviteit

De effectiviteit wordt bepaald door te bezien in welke mate de activiteit bijdraagt aan het doel / de doelstellingen van de openstelling. Daarbij wordt ook de hoogte van het gevraagde subsidiebedrag in ogenschouw genomen.

Kans op succes / haalbaarheid

Als het gaat om een innovatie gericht op de voorlopers, waarbij het risico van mislukken reëel is, is de kwaliteit van het projectplan primair van belang. In dit geval wordt de kans op succes bepaald door de volgende aspecten in samenhang te bezien:

- * de kwaliteit (ervaring, opleiding) die gesteld wordt aan de projectleider
- * hoe realistisch is het projectplan,
- * zijn relevante partijen bij de ontwikkeling betrokken,
- * kent het project een realistische planning, opzet en begroting,
- * zijn risico's geïdentificeerd en gereduceerd.

Mate van innovativiteit

De mate van innovativiteit is belangrijk bij het steunen van investeringen bij voorlopers. Om de mate van innovativiteit te beoordelen wordt in samenhang gekeken naar

- * de aard van de innovatie
- * het vernieuwende karakter van de innovatie.

Efficiëntie

Hoe redelijk zijn de opgevoerde kosten en in hoeverre wordt op een goede manier gebruik gemaakt van reeds bestaande bronnen (kennis, kunde, middelen).

4.3.01 Fysieke investeringen voor innovatie en modernisering van agrarische ondernemingen: investeringen in infrastructuur voor de ontwikkeling, modernisering of aanpassing van landbouwbedrijven

Voor een optimale internationale concurrentiepositie voor de Nederlandse landbouw is essentieel dat de landbouwinfrastructuur continue aandacht krijgt en daar waar nodig aangepast wordt. Efficiëntieverhoging is mogelijk door de juiste aanpassingen van percelen. De verbetering van de agrarische structuur door kavelruil, bedrijfsverplaatsing en verbetering van landbouwinfrastructuur draagt ook bij aan versterking van de concurrentiekracht van de landbouw. Herstructurering van landbouwbedrijven kan tevens bijdragen aan de realisatie van internationale doelen rondom water, Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), biodiversiteit en Natura-2000. Het betreft een combinatie van mogelijkheden ter verbetering van de verkaveling, de toegankelijkheid en de landbouwinfrastructuur enerzijds en verbetering van de ligging van landbouwbedrijven uit het oogpunt van milieu-, water-, natuur- en landschapsdoelen anderzijds. Verder kunnen ook mogelijkheden voor de verbetering van de energie-infrastructuur van land- en tuinbouwbedrijven onder deze maatregel vallen.

Onder de maatregel vallen zowel *proces activiteiten* (het bijeen brengen van partijen en opstellen van een projectplan) als het daadwerkelijk *uitvoeren van een projectplan* (daadwerkelijke kavelruil, met daarbij behorende investeringen en soms bedrijfsverplaatsingen).

Via deze maatregel wordt maatwerk geboden voor uitdagingen, gebieden en bedrijven. Een project kan primair gericht zijn op landbouwdoelstellingen ('eenvoudige kavelruilen'), maar een project kan ook gaan om een integrale gebiedsontwikkeling, waarbij kavelruil een essentieel onderdeel is om meerdere doelstellingen te verwezenlijken. Ook individuele bedrijfsverplaatsingen kunnen onder deze maatregel vallen. Het soort project dat in een aanvraag van toepassing is, heeft invloed op de invulling / toepassing van de selectiecriteria. In onderstaande wordt daarom per 'soort' aanvraag de selectiecriteria uitgewerkt. Overigens is het mogelijk dat in een openstelling de mogelijkheid wordt geboden projecten in te dienen die bestaan uit meerdere van de hieronder genoemde onderdelen / soorten aanvragen.

I. Aanvragen die zien op het tot stand brengen van een kavelruil-proces (bijeen brengen van partijen, opstellen van een projectplan).

Effectiviteit

De effectiviteit van het opstellen van een projectplan wordt bepaald door de kwaliteit die het projectplan uiteindelijk zal kunnen hebben door de gekozen werkwijze. Deze kwaliteit wordt bepaald door in samenhang de volgende aspecten te bezien

- * de begrenzing van het gebied waar het plan betrekking op zal hebben,
- * het aantal deelnemers uit het betreffende gebied dat bij het opstellen van het plan betrokken zal gaan worden,
- * de grootte van het beoogde gebied waarop de kavelruil van toepassing zal gaan zijn,
- * de mate van integraliteit van het verkavelingsplan en
- * de verbetering in verkavelingsstructuur die bereikt kan gaan worden, te meten door het verschil in 'uitgangskwaliteit' én te behalen 'eindkwaliteit' (bijvoorbeeld op grond van kadasterkaarten) van het gebied waar het ruilverkavelingsproces plaats zal gaan vinden.

Ook de hoogte van het gevraagde subsidiebedrag wordt hierbij in ogenschouw genomen.

Kans op succes / haalbaarheid

De haalbaarheid van het plan tot opstellen van een verkavelingsplan zal beoordeeld worden door in samenhang de volgende aspecten te bezien

- * de eisen die worden gesteld aan de ervaring van de projectleider / het bureau dat het plan tot opstellen van een verkavelingsplan heeft ingediend
- * de inhoudelijke kwaliteit van 'het plan om te komen tot het verkavelingsplan' te bepalen aan de hand van de volgende criteria
 - a. hoe realistisch is het plan,
 - b. zijn relevante partijen bij de ontwikkeling van het plan betrokken,
 - c. kent het project een realistische planning, opzet en begroting,
 - d. zijn risico's geïdentificeerd en gereduceerd
- * de mate waarin er al draagvlak voor het plan bestaat, aan te tonen door bijvoorbeeld de resultaten van een draagvlakonderzoek of enquêteresultaten, maar kan ook aangetoond worden met het al aanwezig zijn van een samenwerkingsintentie van de belangrijkste partijen of het aantonen van de betrokkenheid van met name de ondernemers en andere eigenaren/gebruikers wiens gronden deel uit maken van het te verkavelen plangebied.

Urgentie

Hierbij gaat het om de vraag in hoeverre de opgave(n) die aangepakt worden door de verkaveling geïdentificeerd zijn als opgaven die (integraal dan wel sectoraal) noodzakelijk aangepakt dienen te worden en op welke termijn die aanpak noodzakelijk is. Zo zijn er (inter)nationale of provinciale doelstellingen die voor een bepaalde einddatum gerealiseerd dienen te zijn en waar de verbetering van de verkavelingsstructuur aan bijdraagt of noodzakelijk voor is. Een en ander is daarmee gerelateerd aan de knelpunten die bestaan in de provincie waar de openstelling plaatsvindt en die benoemd zullen worden in het openstellingsbesluit.

Efficiëntie

Er zijn twee opties mogelijk om de efficiëntie te meten

Optie 1

De efficiëntie wordt beoordeeld door gebruik te maken van in het openstellingsbesluit of de bijlage daarbij genoemde en onderbouwde 'normkosten'. De kosten van de ontwikkelaar van het projectplan (uurtarief x aantal begrootte uren) worden vergeleken met dit in het openstellingsbesluit aangegeven normbedrag.

Score

Bij een kostprijs die 10% of meer hoger is dan de normprijs worden geen punten toegekend.

Bij een kostprijs die meer dan 5% maar minder dan 10% hoger is dan de normprijs wordt 1 punt toegekend,

bij een kostprijs tussen de -5 tot en met +5% van de normprijs 2 punten,

bij een kostprijs die 5 tot en met 15% lager is dan de normprijs 3 punten,

bij een kostprijs die meer dan 15% tot en met 20 % lager is dan de normprijs 4 punten,

bij een kostprijs die meer dan 20% lager is dan de normprijs 5 punten.

Optie 2

De efficiëntie wordt bepaald door de passendheid van de inzet van middelen en het gebruik van kennis, kunde en middelen te beoordelen.

II. Aanvragen die zien op de daadwerkelijke uitvoering van een projectplan ruilverkaveling (= daadwerkelijke uitvoering verkaveling + uitvoering daaraan gerelateerde investeringen)

Bij deze aanvragen kan er gewerkt worden met selectiecriteria, of er kan gekozen worden voor het hanteren van een geografisch selectie criterium in combinatie met het criterium effectiviteit van de bedrijfsverplaatsing.

Variant 1: toepassing selectiecriteria

Effectiviteit

Bezien wordt in welke mate verwacht kan worden dat na uitvoering van het project een verbetering is bereikt in de verkavelingsstructuur en/of de overige provinciale doelstellingen. Hiertoe worden de totaal aangevraagde subsidiabele kosten gerelateerd aan het effect op/ de mate waarin de doelstelling(en) zoals beschreven in de openstelling worden behaald.

Haalbaarheid

Bezien wordt wat de haalbaarheid van de uitvoering van een kavelruilproject is. Hierbij worden de volgende aspecten in samenhang gezien

1. de kwaliteit van het projectplan.

De kwaliteit van het projectplan zal worden beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

- * kwaliteit (deskundigheid, ervaring) van de projectleider,
- * hoe realistisch is het plan,
- * zijn relevante partijen in voldoende mate bij de uitvoering van het plan betrokken,
- * kent het project een realistische planning, opzet en begroting,

2. de mate waarin risicofactoren zijn onderkend en beheersbaar gemaakt zijn.

Hierbij wordt gekeken naar

- * zekerheid van beschikbaarheid noodzakelijke eigen middelen van alle betrokken partijen
- * zekerheid beschikbaar komen noodzakelijke vergunningen
- * zekerheid van deelname meest relevante partijen aan volledige traject.

Urgentie

Hierbij gaat het om de vraag in hoeverre de opgave(n) die aangepakt worden door de verkaveling geïdentificeerd zijn als opgaven die op grond van het provinciale (sectorale of integrale) beleid noodzakelijk aangepakt dienen te worden en op welke termijn die aanpak noodzakelijk is. Zo zijn er (inter)nationale doelstellingen die voor een bepaalde einddatum gerealiseerd dienen te zijn en waar de verbetering van de verkavelingsstructuur aan bijdraagt of noodzakelijk voor is. Een en ander is daarmee gerelateerd aan de knelpunten die bestaan in de provincie waar de openstelling plaatsvindt en die benoemd zullen worden in het openstellingsbesluit.

Efficiëntie

De efficiëntie is op twee manieren te bepalen, de keuze voor een methode zal in het openstellingsbesluit toegelicht worden:

Methode 1.

De kosten worden vergeleken met een normbedrag, welk normbedrag in de openstelling vermeld en toegelicht wordt. Het normbedrag kan bijvoorbeeld onderbouwd worden door gebruik te maken van provinciale meerjarige ervaring. De uit de aanvraag blijken de totale subsidiabele kosten worden gedeeld door het voorziene aantal geruilde hectares landbouwgrond:

0 punten indien de kosten meer dan 50% hoger zijn dan de in het openstellingsbesluit opgenomen normkosten.

- 1 punt, indien de kosten meer dan 30 tot en met 50% hoger zijn dan het in de openstellingsbesluit opgenomen normkosten
- 2 punten, indien de kosten meer dan 10 tot en met 30% hoger zijn dan de normkosten
- 3 punten, indien de kosten tussen de 10% lager en 10% hoger zijn dan de normkosten
- 4 punten, indien de kosten meer dan 10 tot 20% lager zijn dan de normkosten
- 5 punten, indien de kosten 20% of meer lager zijn dan de normkosten.

Methode 2

Wordt gekeken naar de inzet van kennis, kunde en middelen en meer specifiek naar de hoogte van de opgevoerde proces kosten (hieronder vallen de kosten van adviseurs, architecten, ingenieurs en kosten van adviezen duurzaamheid op milieu en economisch gebied) in relatie tot de totaal aangevraagde subsidiabele projectkosten.

- 0 punten worden behaald indien de opgevoerde proceskosten 50% of meer van de totale subsidiabele kosten bedragen;
- 1 punt worden behaald indien de opgevoerde proceskosten meer dan 30%, maar minder dan 50% van de totale subsidiabele projectkosten bedragen
- 2 punten wordt behaald indien de opgevoerde proceskosten 15 tot 30% van de totale subsidiabele projectkostenbedragen.
- 3 punten worden behaald indien de opgevoerde proceskosten tussen de 5 en 15% van de totale subsidiabele projectkosten bedragen.
- 4 punten worden behaald indien de opgevoerde proceskosten minder dan 5% van de totale subsidiabele projectkostenbedragen;
- 5 punten worden behaald indien er geen proceskosten opgevoerd worden.

Variante 2: Geografisch selectiecriteria

Voor een optimale internationale concurrentiepositie voor de Nederlandse landbouw is het essentieel dat de landbouwinfrastructuur continu aandacht krijgt en daar waar nodig aangepast wordt. Efficiëntieverhoging is mogelijk door de juiste aanpassingen van percelen. De verbetering van de agrarische structuur door kavelruil, bedrijfsverplaatsing en verbetering van landbouwinfrastructuur draagt ook bij aan versterking van de concurrentiekracht van de landbouw. Herstructurering van landbouwbedrijven kan tevens bijdragen aan de realisatie van internationale doelen rondom water en natuur. Het betreft een combinatie van mogelijkheden ter verbetering van de verkaveling, de toegankelijkheid en de landbouwinfrastructuur enerzijds en verbetering van de ligging van landbouwbedrijven uit het oogpunt van milieu-, water-, natuur- en landschapsdoelen anderzijds.

Kavelruilen en bedrijfsverplaatsingen zijn vaak, naast het landbouwcriteria, gerelateerd aan de realisatie van de (internationale) doelen Natuurnetwerk Nederland (NNN), Natura 2000, Kaderrichtlijn Water (KRW) en Programmatische aanpak stikstof (PAS). Voor de realisatie van deze doelen zijn vaak regionale ontwikkelingsplannen opgesteld. In de plannen staat beschreven hoe gestelde doelen gerealiseerd moeten worden, bijvoorbeeld door bijvoorbeeld kavelruilen, bedrijfsverplaatsingen, rechtstreekse aankoop, particulier natuurbeheer.

Het is aannemelijk dat indien een gebied problemen kent dat elke passende activiteit zal bijdragen aan het oplossen van het probleem. Om doelstellingen te kunnen halen zoals opgenomen in regionale ontwikkelingsplannen, wordt als eerste selectiecriteria gehanteerd dan of de **locatie** van de activiteit effect kan hebben op het aangewezen gebied in het regionale ontwikkelingsplan.

Als bijkomend selectie criterium wordt gehanteerd de efficiëntie van de activiteit: in welke mate is er sprake van een efficiënte inzet van middelen, kennis en kunde.

III Aanvragen die zien op bedrijfsverplaatsing van landbouwbedrijven

Bij bedrijfsverplaatsing van landbouwbedrijven kan het gaan om verplaatsing van één of meerdere glastuinbouwbedrijven, veehouderijbedrijven of overige landbouwbedrijven. Bij de verschillende soorten verplaatsingen kunnen verschillende beoordelingscriteria van toepassing zijn.

Activiteit: het demonteren, verhuizen en weer opbouwen van bestaande voorzieningen, het vervangen van een bestaand gebouw of voorziening door een nieuw, modern gebouw of nieuwe moderne voorziening op een andere locatie, zonder dat daarbij de betrokken productie of technologie fundamenteel wordt gewijzigd.

Bij dit onderdeel van deze maatregel gaat het om de verplaatsing van agrarische bedrijven met als doel verbetering van de landbouwstructuur, meestal in combinatie met milieu-, water-, natuur- en landschapsdoelen (bijvoorbeeld vanwege de nabijheid van Natura 2000 gebieden). Volgens de SWOT-analyse leidt verbetering van de agrarische structuur – door de mogelijkheden van kavelruil, bedrijfsverplaatsing en dergelijke – tot versterking van de concurrentiekracht van de landbouw (generieke behoefte). Deze maatregel kan daarnaast ook gebruikt worden om – naast verbetering van de landbouwstructuur – gelijktijdig niet-landbouwdoelen / maatschappelijk relevante doelen te realiseren.

Het kan bij deze maatregel gaan om een bedrijfsverplaatsing uit (de nabijheid van) een natuurgebied of stedelijk gebied of om een bedrijfsverplaatsing uit landbouw-bedrijfseconomisch perspectief in een bepaald gebied. Een verplaatsing van bedrijven uit natuurgebieden of uit de nabijheid van een natuurgebied zal positieve bedrijfseconomische effecten hebben op het verplaatste bedrijf (zoals meer ruimtelijke ontwikkelmogelijkheden, efficiëntievoordelen voor logistiek, water, energie en CO2 etc. bij clustering in concentratiegebieden) en heeft daarnaast per definitie een positief effect op natuur: het zal leiden tot vermindering van de emissies (zoals broeikasgassen, ammoniak, nutriënten en bestrijdingsmiddelen) en daarmee tot vermindering van depositie van die stoffen in of in de directe nabijheid van natuurgebieden. Bij een verplaatsing vanuit (de nabijheid van) stedelijk gebied zal er – deels om dezelfde reden – sprake zijn van winst uit volksgezondheids- en leefbaarheidsoogpunt (inclusief landschap). Bij verplaatsing van met name veehouderijbedrijven levert een bedrijfsverplaatsing in het algemeen zowel voor de in het gebied ACHTERBLIJVENDE bedrijven (die gronden over kunnen nemen) als voor het verplaatste bedrijf (meer/andere ontwikkelmogelijkheden) een bedrijfseconomisch voordeel op.

Het kan bij een openstelling gaan om een oproep voor het indienen van een subsidieaanvraag voor 'individuele projecten/ projectplannen', maar in een openstellingsbesluit kan een provincie ook oproepen tot indiening van aanvragen waarbij projecten ingediend kunnen worden die bestaan uit het uitvoeren van meerdere (nog niet nader gespecificeerde/ geconcretiseerde) bedrijfsverplaatsingen binnen een omschreven periode en gebied.

III.1 Verplaatsing landbouwbedrijven anders dan glastuinbouwbedrijven

Hierbij gaat het meestal om de verplaatsing van bedrijven die bijvoorbeeld rundvee, geiten, varkens of pluimvee houden, maar het kan ook gaan om verplaatsing van tuinbouwbedrijven (anders dan glastuinbouwbedrijven) of overige landbouwbedrijven.

Variant 1 Toepassing selectiecriteria

Effectiviteit van de maatregel bedrijfsverplaatsing

De effectiviteit van het project / de projectactiviteiten wordt bepaald door de effecten die de bedrijfsverplaatsing zal hebben. Deze uitwerking wordt met name bepaald door het gebied waar het bedrijf uit verplaatst wordt en de aard (soort bedrijf, waarmee samenhangend de mate van belasting van omgeving en/of milieu) en omvang (bijvoorbeeld in de vorm van gehouden aantal dieren of het aantal hectares) van het te verplaatsen bedrijf. Er wordt in samenhang naar de volgende aspecten gekeken:

- te verwachten effecten op milieu en landbouwstructuur,
- de aanwezigheid van kwetsbare functies en de actuele emissie problematiek,
- de grootte van het gebied waarop de bedrijfsverplaatsing effect zal hebben.
- de mate waarin de bedrijfsverplaatsing past binnen een integraal plan / de verbetering in verkavelingsstructuur in combinatie met welzijn voor mensen, milieu-, water-, natuur- en landschapsdoelen die bereikt kan gaan worden, te meten door het verschil in 'uitgangskwaliteit' én te behalen 'eindkwaliteit' (bijvoorbeeld op grond van top-kaarten)
- bijdrage aan behalen van geografische of thematische einddoelen (zijn er nog aanvullende maatregelen noodzakelijk en als die nog noodzakelijk zijn, hoe zeker is het dat die aanvullende maatregelen ook uitgevoerd zullen worden en op welke termijn zullen die uitgevoerd zijn).

De hoogte van het gevraagde subsidiebedrag wordt hierbij eveneens in ogenschouw genomen.

Haalbaarheid

Bezien wordt wat de haalbaarheid van de uitvoering van het project bedrijfsverplaatsing is. Hierbij worden de volgende aspecten in samenhang gezien

1. de kwaliteit van het projectplan.

De kwaliteit van het projectplan zal door de adviescommissie worden beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

- * kwaliteit (deskundigheid, ervaring) van de projectleider,
- * hoe realistisch is het plan,
- * zijn relevante partijen in voldoende mate bij de uitvoering van het plan betrokken,
- * kent het project een realistische planning, opzet en begroting,

b. de mate waarin risico-factoren zijn onderkend en beheersbaar gemaakt zijn.

Hierbij zal door de adviescommissie gekeken worden naar

- * zekerheid van beschikbaarheid noodzakelijke eigen middelen van alle betrokken partijen
- * zekerheid beschikbaar komen noodzakelijke vergunningen
- * zekerheid van deelname meest relevante partijen aan volledige traject.

Urgentie

Hierbij gaat het om de vraag in hoeverre de opgave(n) die aangepakt worden geïdentificeerd zijn als opgaven die noodzakelijk aangepakt dienen te worden en op welke termijn die aanpak noodzakelijk is. Zo zijn er (inter)nationale of provinciale doelstellingen of uitvoeringsagenda's die voor een bepaalde einddatum gerealiseerd dienen te zijn en waar het project aan bijdraagt of noodzakelijk voor is. Een en ander is daarmee gerelateerd aan de knelpunten en beleidsopgaven die bestaan in de provincie waar de openstelling plaatsvindt en die benoemd zullen worden in het openstellingsbesluit.

Efficiëntie

Efficiëntie in het kader van bedrijfsverplaatsingen landbouwbedrijven anders dan glastuinbouwbedrijven kan op verschillende manieren benaderd worden, afhankelijk van beleidsmatige afwegingen. Die beleidsmatige afwegingen zullen in het openstellingsbesluit toegelicht worden.

Variant 1

Gekeken wordt naar de totale subsidiabele projectkosten in verhouding tot een in het kader van de openstelling gehanteerd normbedrag, welk bedrag in de openstelling bekend gemaakt en onderbouwd wordt.

- 0 punten indien de kosten meer dan 50% hoger zijn dan de in het openstellingsbesluit opgenomen normkosten.
- 1 punt, indien de kosten meer dan 30 tot en met 50% hoger zijn dan het in de openstellingsbesluit opgenomen normkosten
- 2 punten, indien de kosten meer dan 10 tot en met 30% hoger zijn dan de normkosten
- 3 punten, indien de kosten tussen de 10% lager en 10% hoger zijn dan de normkosten
- 4 punten, indien de kosten meer dan 10 tot 20% lager zijn dan de normkosten
- 5 punten, indien de kosten meer dan 20% lager zijn dan de normkosten.

Variant 2

Wordt gekeken naar de inzet van kennis, kunde en middelen en meer specifiek naar de hoogte van de opgevoerde proceskosten (hieronder vallen de kosten van adviseurs, architecten, ingenieurs en kosten van adviezen duurzaamheid op milieu en economisch gebied) in relatie tot de totaal aangevraagde subsidiabele projectkosten.

- 0 punten worden behaald indien de opgevoerde proceskosten 50% of meer van de totale subsidiabele kosten bedragen;
- 1 punt worden behaald indien de opgevoerde proceskosten meer dan 30%, maar minder dan 50% van de totale subsidiabele projectkosten bedragen
- 2 punten wordt behaald indien de opgevoerde proceskosten 15 tot 30% van de totale subsidiabele projectkostenbedragen.
- 3 punten worden behaald indien de opgevoerde proceskosten tussen de 5 en 15% van de totale subsidiabele projectkosten bedragen.
- 4 punten worden behaald indien de opgevoerde proceskosten minder dan 5% van de totale subsidiabele projectkostenbedragen;
- 5 punten worden behaald indien er geen proceskosten opgevoerd worden.

Variant 2 Geografisch selectie criterium in combinatie met efficiëntie maatregel

Zie pagina 18.

III.1 Verplaatsing glastuinbouwbedrijven

Bij de verplaatsing van glastuinbouwbedrijven gaat het beleidsmatig soms niet alleen om de verplaatsing van bedrijven vanuit een (toekomstig) niet-glastuinbouw concentratiegebied naar een glastuinbouwconcentratie gebied , maar kan het daarnaast òòk – als bijkomend aspect – gaan om het stimuleren van het overnemen en saneren van (delen) van glastuinbouwbedrijven die **niet** voortgezet worden. Deze situatie zal zich met name voordoen in gebieden waar niet tot nauwelijks vraag is naar de grond van het te saneren glastuinbouwbedrijf.

Variant 1: verplaatsing glastuinbouwbedrijven zonder sanering

Effectiviteit van de maatregel bedrijfsverplaatsing

De effectiviteit van het project / de projectactiviteiten wordt bepaald door de effecten die de bedrijfsverplaatsing zal hebben. Deze uitwerking wordt met name bepaald door het gebied waar het bedrijf uit verplaatst wordt en de aard (soort bedrijf, waarmee samenhangend de mate van

belasting van omgeving en/of milieu) en omvang (in de vorm van oppervlakte glas) van het te verplaatsen bedrijf. Er wordt in samenhang gekeken naar de volgende aspecten:

- te verwachten effecten op milieu en landbouwstructuur,
- de aanwezigheid van kwetsbare functies en de actuele emissie problematiek,
- de grootte van het gebied waarop de bedrijfsverplaatsing effect zal hebben.
- de mate waarin de bedrijfsverplaatsing past binnen een integraal plan / de verbetering in verkavelingsstructuur in combinatie met welzijn voor mensen, milieu-, water-, natuur- en landschapsdoelen die bereikt kan gaan worden, te meten door het verschil in 'uitgangskwaliteit' én te behalen 'eindkwaliteit' (bijvoorbeeld op grond van top-kaarten)
- bijdrage aan behalen van geografische of thematische einddoelen (zijn er nog aanvullende maatregelen noodzakelijk en als die nog noodzakelijk zijn, hoe zeker is het dat die aanvullende maatregelen ook uitgevoerd zullen worden en op welke termijn zullen die uitgevoerd zijn).

De hoogte van het gevraagde subsidiebedrag wordt hierbij in ogenschouw genomen.

Kans op succes / haalbaarheid

Bezien wordt wat de haalbaarheid van de uitvoering van het project bedrijfsverplaatsing glastuinbouwbedrijf is. Hierbij wordt in samenhang gekeken naar de volgende aspecten

1. de kwaliteit van het projectplan.

De kwaliteit van het projectplan zal door de adviescommissie worden beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

- * kwaliteit (deskundigheid, ervaring) van de projectleider,
- * hoe realistisch is het plan,
- * zijn relevante partijen in voldoende mate bij de uitvoering van het plan betrokken,
- * kent het project een realistische planning, opzet en begroting,

b. de mate waarin risico-factoren zijn onderkend en beheersbaar gemaakt zijn.

Hierbij zal gekeken worden naar

- * zekerheid van beschikbaarheid noodzakelijke eigen middelen van alle betrokken partijen
- * zekerheid beschikbaar komen noodzakelijke vergunningen
- * zekerheid van deelname meest relevante partijen aan volledige traject.

Urgentie / noodzakelijkheid opgave

Hierbij gaat het om de vraag in hoeverre de opgave(n) die aangepakt worden geïdentificeerd zijn als opgaven die (sectoraal of integraal) noodzakelijk aangepakt dienen te worden en op welke termijn die aanpak noodzakelijk is. Zo zijn er (inter)nationale doelstellingen of uitvoeringsagenda's die voor een bepaalde einddatum gerealiseerd dienen te zijn en waar het project aan bijdraagt of noodzakelijk voor is. Een en ander is daarmee gerelateerd aan de knelpunten en beleidsopgaven die bestaan in de provincie waar de openstelling plaatsvindt en die benoemd zullen worden in het openstellingsbesluit. Zo zal er bij ligging van een te verplaatsen glastuinbouwbedrijf buiten een aangewezen glastuinbouwontwikkelingsgebied of een regionaal cluster glastuinbouw sprake zijn van een noodzakelijke opgave die onmiddellijk of op korte termijn aangepakt dient te worden en dus hoog scoren. Een verplaatsing van glastuinbouwbedrijven die gelegen zijn binnen een glastuinbouwontwikkelingsgebied of regionaal cluster glastuinbouw is daarentegen geen noodzakelijke opgave.

Efficiëntie

Efficiëntie in het kader van bedrijfsverplaatsingen glastuinbouwbedrijven kan op verschillende manieren benaderd worden, afhankelijk van beleidsmatige afwegingen die in een openstellingsbesluit toegelicht worden.

Variant 1

Gekeken wordt naar de inzet van kennis, kunde en middelen en meer specifiek naar de totale subsidiabele projectkosten in verhouding tot het aantal vierkante meter te verplaatsen kas.

Variant 2

Op grond van bijv. meerjarige provinciale ervaring wordt in een openstellingsbesluit of de toelichting daarbij onderbouwd een normbedrag voor (een groep van) investeringen in de betreffende provincie vastgelegd. Uitgaande van dat vastgestelde normgedrag wordt/worden projecten gescoord.

Variant 3

Wordt gekeken naar de inzet van kennis, kunde en middelen en meer specifiek naar de hoogte van de opgevoerde proces kosten (hieronder vallen de kosten van adviseurs, architecten, ingenieurs en kosten van adviezen duurzaamheid op milieu en economisch gebied) in relatie tot de totaal aangevraagde subsidiabele projectkosten.

Variant 2 Verplaatsing glastuinbouwbedrijven met sanering

Effectiviteit van de maatregel bedrijfsverplaatsing

De effectiviteit van het project / de projectactiviteiten wordt bepaald door de effecten die de bedrijfsverplaatsing zal hebben. Deze uitwerking wordt met name bepaald door het gebied waar het bedrijf uit verplaatst wordt en de omvang (in de vorm van oppervlakte glas) van het te verplaatsen bedrijf. De hoogte van het gevraagde subsidiebedrag wordt hierbij in ogenschouw genomen.

Haalbaarheid

Bezien wordt wat de haalbaarheid van de uitvoering van het project bedrijfsverplaatsing glastuinbouwbedrijf is. Hierbij wordt in samenhang gekeken naar de volgende aspecten

1. de kwaliteit van het projectplan.

De kwaliteit van het projectplan zal door de adviescommissie worden beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

- * gestelde eisen aan de kwaliteit (deskundigheid, ervaring) van de projectleider,
- * hoe realistisch is het plan,
- * zijn relevante partijen in voldoende mate bij de uitvoering van het plan betrokken,
- * kent het project een realistische planning, opzet en begroting,

2. de mate waarin risico-factoren zijn onderkend en beheersbaar gemaakt zijn.

Hierbij zal gekeken worden naar

- * zekerheid van beschikbaarheid noodzakelijke eigen middelen van alle betrokken partijen
- * zekerheid beschikbaar komen noodzakelijke vergunningen
- * zekerheid van deelname meest relevante partijen aan volledige traject.

Urgentie / noodzakelijkheid opgave

Hierbij gaat het om de vraag in hoeverre de opgave(n) die aangepakt worden geïdentificeerd zijn als opgaven die noodzakelijk aangepakt dienen te worden en op welke termijn die aanpak noodzakelijk is. Zo zal er bij ligging van een te verplaatsen glastuinbouwbedrijf buiten een aangewezen glastuinbouwontwikkelingsgebied of een regionaal cluster glastuinbouw sprake zijn van een noodzakelijke opgave die onmiddellijk of op korte termijn aangepakt dient te worden en dus hoog scoren, terwijl verplaatsing van glastuinbouwbedrijven die gelegen zijn in een glastuinbouwontwikkelingsgebied of regionaal cluster glastuinbouw een minder noodzakelijke opgave is.

Score

0 punten

1 punt: Ligging te verplaatsen glastuinbouwbedrijf **in** een Glastuinbouwontwikkelingsgebied of een regionaal cluster glastuinbouw én binnen **3** jaar gerealiseerd

2 punten: Ligging te verplaatsen glastuinbouwbedrijf **in** een Glastuinbouwontwikkelingsgebied of een regionaal cluster glastuinbouw én binnen **2** jaar gerealiseerd

3 punten: Ligging te verplaatsen glastuinbouwbedrijf **buiten** een glastuinbouwontwikkelingsgebied of een regionaal cluster glastuinbouw én binnen **3** jaar gerealiseerd

4 punten: Ligging te verplaatsen glastuinbouwbedrijf **buiten** een glastuinbouwontwikkelingsgebied of een regionaal cluster glastuinbouw én binnen **2** jaar gerealiseerd

5 punten. Ligging te verplaatsen glastuinbouwbedrijf **buiten** een glastuinbouwontwikkelingsgebied of een regionaal cluster glastuinbouw én binnen **1** jaar gerealiseerd

Efficiëntie

Gekeken wordt naar de gevraagde subsidie in verhouding tot het geïndexeerde aantal vierkante meter te saneren kas. Het aantal vierkante meters te saneren kas wordt geïndexeerd door het aantal vierkante meters te saneren kas te vermenigvuldigen met een in het openstellingsbesluit te onderbouwen factor, die maximaal 2.0 zal bedragen.

De vermenigvuldigingsfactor is afhankelijk van het gebied waarin de te saneren kassen zijn gelegen. Zo zal voor een sanering in een in beleidsdocumenten expliciet aangewezen natuurnetwerk, groene ontwikkelingszone of grondwaterbeschermingsgebied vermenigvuldiging met factor 2 mogelijk zijn, bij ligging in een nationaal landschap of als waardevol aangewezen open gebied een vermenigvuldiging met factor 1,8, bij ligging in een extensiveringsgebied glastuinbouw een factor 1,6 en in overige aangewezen gebieden een factor 1,4.

Maatregel 04.4.01 Niet productieve investeringen voor biodiversiteit, natuur, landschap en hydrologische maatregelen PAS

Bij deze maatregel kan gekozen worden uit drie verschillende werkwijzen om te komen tot selectie van projecten, te weten de werkwijze waarbij een geografisch criterium gehanteerd wordt, de werkwijze waarbij gebruik gemaakt wordt van een tevoren bekend gemaakte investeringslijst of een werkwijze waarbij selectiecriteria worden gehanteerd. In het openstellingsbesluit zal de keuze voor een werkwijze toegelicht worden.

Werkwijze 1: Geografisch criterium

Voor niet-productie investeringen is in het Plattelandsontwikkelingscomité van 25 mei 2016 door de Europese Commissie gesuggereerd om te werken met een geografisch selectiecriteria als enig criterium. Het is aannemelijk dat indien een gebied problemen kent dat elke activiteit die in het maatregelgebied past zal bijdragen aan vermindering van het probleem. In dit geval zal in de openstelling bepaald worden dat alleen maatregelen IN een probleemgebied en maatregelen in het gebied dat van directe invloed is op het probleemgebied voor subsidie in aanmerking kunnen komen.

Indien een maatregel IN een probleemgebied of in de directe invloedssfeer van het probleemgebied plaats zal vinden, is het soms toch wenselijk projecten te prioriteren. Provincies kunnen er voor kiezen de volgende selectie toe te passen bij maatregelen IN (de directe invloedssfeer van) een probleemgebied:

- 0 punten indien het project niet beoogt om na afloop van de planperiode waar het project onderdeel van uitmaakt de geografische of thematische einddoelen te halen.
- 1 punt indien de beleidsdoelstelling na afloop van het project nog niet zal worden bereikt, maar voldoende aannemelijk wordt gemaakt dat deze binnen de resterende planperiode grotendeels gerealiseerd kan worden.
- 2 punten indien de beleidsdoelstelling na afloop van het project nog niet zal worden bereikt, maar voldoende aannemelijk wordt gemaakt dat deze binnen de resterende planperiode gerealiseerd kan worden.
- 3 punten indien het project er met zekerheid toe bijdraagt dat na afloop van de planperiode de doelstelling zal zijn bereikt
- 4 punten indien het project beoogt de belangrijkste beleidsdoelstelling na afloop van het project te hebben bereikt (twee geïsoleerde natuurgebieden zijn weer verbonden, de verdroging van een natuurgebied is opgeheven, een beek is weer vanaf de monding vispasseerbaar, waterlopen zijn omgeleid, een natuurgebied is hersteld)
- 5 punten indien het project beoogt de belangrijkste beleidsdoelstelling na afloop van het project te hebben bereikt en daarnaast een aanmerkelijke bijdrage levert aan het bereiken van bijkomende beleidsdoelstellingen.

Werkwijze 2: Investeringslijst

Er wordt gewerkt met een investeringslijst. Investerings worden slechts opgenomen op deze lijst indien de investering aantoonbaar effectief zal zijn gelet op de beleidsdoelstellingen én efficiënt is. De plaatsing op de investeringslijst zal worden onderbouwd aan de hand van de criteria genoemd onder werkwijze 3, of er zal gebruik gemaakt worden van een bestaande lijst (bv. de BOOT-lijst) met investeringen die – gelet op de te bereiken doelstelling(en) - aantoonbaar effectief en efficiënt geacht worden.

Indien in het openstellingsbesluit bepaald, is het binnen deze variant mogelijk aanvragers die door middel van een collectief inkoopstelsel een lagere aanschafprijs bedingen een hogere ranking toe te kennen.

Werkwijze 3 Individuele toepassing criteria

Effectiviteit

De effectiviteit van de activiteit is afhankelijk van de te bereiken, in het openstellingsbesluit gespecificeerde, doelstelling(en) in een gebied en de mate waarin de activiteit beoogt aan het bereiken van die doelstelling(en) bij te dragen. De hoogte van het gevraagde subsidiebedrag wordt hierbij in ogenschouw genomen.

De beoordeling wanneer een project een zeer geringe, geringe, matige, voldoende, goede of zeer goede bijdrage levert zal in de toelichting bij de openstelling verder geconcretiseerd worden. Als de openstelling er bijvoorbeeld op is gericht optimale hydrologische omstandigheden te creëren, zou de mate waarin hydrologisch herstel zal worden bereikt als meetmethode gehanteerd kunnen worden

Kans op succes / haalbaarheid

Of een project haalbaar is, kan worden bepaald aan de hand van de kwaliteit van het projectplan en is mede afhankelijk van de concrete situatie/omstandigheden waar het project plaats zal vinden. Er wordt in samenhang gekeken naar de volgende aspecten

- * de in het plan opgenomen vereiste kwaliteit (deskundigheid, ervaring) van de projectleider,
- * hoe realistisch is het plan (mate waarin het project al is voorbereid – bijvoorbeeld grond reeds is verworven en natschade is geregeld / snel in uitvoering kan worden genomen),
- * zijn relevante partijen in voldoende mate bij de uitvoering van het plan betrokken / is voldoende aannemelijk dat rechthebbenden mee zullen werken,
- * kent het project een realistische planning, opzet en begroting.

Urgentie

Bij dit criterium gaat het om de vraag in hoeverre de opgave(n) die aangepakt worden geïdentificeerd zijn als opgaven die noodzakelijk aangepakt dienen te worden en op welke termijn die aanpak noodzakelijk is. Zo zijn er (inter)nationale of provinciale doelstellingen die voor een bepaalde einddatum gerealiseerd dienen te zijn en waar het project aan bijdraagt of noodzakelijk voor is. Een en ander is daarmee gerelateerd aan de knelpunten en beleidsopgaven die bestaan in de provincie waar de openstelling plaatsvindt en die benoemd zullen worden in het openstellingsbesluit.

Efficiëntie

In het kader van deze maatregel kan op verschillende manieren op efficiëntie worden geselecteerd. In het openstellingsbesluit zal de keuze voor één van genoemde varianten toegelicht worden.

Variant 1

Op grond van meerjarige provinciale ervaring en in afstemming met bijvoorbeeld waterschap(en) en eventuele andere relevante partijen wordt een normbedrag voor (een groep van) investeringen vastgelegd.

Variant 2

Bij dit criterium wordt beoordeeld of de input (geld, kennis, kunde en overige middelen) efficiënt wordt ingezet om de gewenste output te realiseren. Daarbij wordt bezien of de opgevoerde kosten

passend zijn (worden de resultaten met de juiste middelen gehaald?), wordt gekeken in hoeverre de proceskosten die in het project gemaakt worden in verhouding staan tot de feitelijke projectkosten én wordt bezien of binnen het project op een goede manier gebruik gemaakt wordt van reeds bestaande kennis en kunde.

Maatregel 04.4.02 Niet productieve investeringen water

Bij deze maatregel kan gekozen worden uit drie verschillende werkwijzen om te komen tot selectie van projecten, te weten de werkwijze waarbij een geografisch criterium gehanteerd wordt, de werkwijze waarbij gebruik gemaakt wordt van een tevoren bekend gemaakte investeringslijst of een werkwijze waarbij selectiecriteria worden gehanteerd. In het openstellingsbesluit zal de keuze voor een werkwijze toegelicht worden.

Werkwijze 1: geografisch criterium

Voor niet-productie investeringen is in het Plattelandsontwikkelingscomité van 25 mei 2016 door de Europese Commissie gesuggereerd om te werken met een geografisch selectiecriteria als enig criterium. Het is aannemelijk dat indien een gebied problemen kent dat elke activiteit die in het maatregelfiche past zal bijdragen aan vermindering van het probleem. In dit geval zal in de openstelling bepaald worden dat alleen maatregelen IN (het gebied dat direct van invloed is op) een probleemgebied voor subsidie in aanmerking kunnen komen.

Indien een maatregel IN (het gebied dat direct van invloed is op) een probleemgebied plaats zal vinden, is het soms toch wenselijk projecten te prioriteren. Provincies kunnen er voor kiezen de volgende selectie toe te passen bij maatregelen IN (het gebied dat direct van invloed is op) een probleemgebied:

- 0 punten indien het project niet beoogt om na afloop van de planperiode waar het project onderdeel van uitmaakt de geografische of thematische einddoelen te halen.
- 1 punt indien de beleidsdoelstelling na afloop van het project nog niet zal worden bereikt, maar voldoende aannemelijk wordt gemaakt dat deze binnen redelijke termijn na afloop van de planperiode gerealiseerd kan worden.
- 2 punten indien de beleidsdoelstelling na afloop van het project nog niet zal worden bereikt, maar voldoende aannemelijk wordt gemaakt dat deze wel binnen de planperiode gerealiseerd kan worden.
- 3 punten indien het project er met zekerheid toe bijdraagt dat na afloop van de planperiode de doelstelling zal zijn bereikt.
- 4 punten indien voldoende aannemelijk wordt gemaakt dat de beleidsdoelstelling na afloop van het project bereikt zal zijn.
- 5 punten indien de beleidsdoelstelling na afloop van het project met zekerheid zal zijn bereikt (*km beekherstel, ha vernatte gronden, verbeterd krw lichaam, gerealiseerd krw doel, beek is vispasseerbaar, een watersysteem is klimaatbestendig ingericht, maatregelen zijn genomen om de waterkwaliteit te verbeteren etc*).

Werkwijze 2: Investeringslijst

Er wordt gewerkt met een investeringslijst. Investerings worden slechts opgenomen op deze lijst indien de investering aantoonbaar effectief zal zijn gelet op de beleidsdoelstellingen én efficiënt is. De plaatsing op de investeringslijst zal worden onderbouwd aan de hand van de criteria genoemd onder werkwijze 3, of er zal gebruik gemaakt worden van een bestaande lijst (bv. de BOOT-lijst) met investeringen die – gelet op de te bereiken doelstelling(en) - aantoonbaar effectief en efficiënt geacht worden.

Indien in het openstellingsbesluit bepaald, is het binnen deze variant mogelijk aanvragers die door middel van een collectief inkoopstelsel een lagere aanschafprijs bedingen een hogere ranking toe te kennen.

Werkwijze 3: Individuele toepassing criteria

Effectiviteit

De effectiviteit van de activiteit is afhankelijk van de te bereiken, in het openstellingsbesluit gespecificeerde, doelstelling(en) in een gebied en de mate waarin de activiteit beoogt aan het bereiken van die doelstelling(en) bij te dragen. Hierbij wordt ook de hoogte van het gevraagde subsidiebedrag in ogenschouw genomen.

De beoordeling of een project een zeer geringe, geringe, matige, voldoende, goede of zeer goede bijdrage levert zal in de toelichting bij de openstelling verder geconcretiseerd worden. Als de openstelling er bijvoorbeeld op is gericht de waterkwaliteit te verbeteren, zou de mate waarin de waterkwaliteit verbeterd wordt als methode gebruikt kunnen worden. Ook kan gekeken worden of het project effect heeft op een KRW-waterlichaam.

Kans op succes / haalbaarheid

Of een project haalbaar is, zal worden bepaald aan de hand van de kwaliteit van het projectplan en aan de hand van de situatie in het veld / het (aantoonbare) draagvlak voor het project. In samenhang worden de volgende aspecten gezien:

- * in projectplan opgenomen vereisten aan de kwaliteit (deskundigheid, ervaring) van de projectleider,
- * hoe realistisch is het projectplan,
- * zijn relevante partijen in voldoende mate bij de uitvoering van het plan betrokken,
- * kent het project een realistische planning, opzet en begroting,
- * mate waarin het project al is voorbereid / snel in uitvoering kan worden genomen, waarbij wordt gekeken naar het al dan niet reeds verworven zijn van benodigde gronden, het draagvlak voor het plan en de mate waarin vergunningen reeds zijn verkregen.

Urgentie

Bij dit criterium gaat het om de vraag in hoeverre de opgave(n) die aangepakt worden geïdentificeerd zijn als opgaven die noodzakelijk aangepakt dienen te worden en op welke termijn die aanpak noodzakelijk is. Zo zijn er (inter)nationale of provinciale doelstellingen die voor een bepaalde einddatum gerealiseerd dienen te zijn en waar het project aan bijdraagt of noodzakelijk voor is. Een en ander is daarmee gerelateerd aan de knelpunten en beleidsopgaven die bestaan in de provincie waar de openstelling plaatsvindt en die benoemd zullen worden in het openstellingsbesluit.

Efficiëntie

Dit criterium kan op meerdere wijzen worden ingevuld. De provincies zal bij openstelling de gemaakte keuze uit een van beide varianten toelichten.

Variant 1:

Bij dit criterium wordt beoordeeld of de input (geld, kennis, kunde en overige middelen) efficiënt wordt ingezet om de gewenste output te realiseren. Daarbij wordt gezien of de opgevoerde kosten passend zijn (worden de resultaten met de juiste middelen gehaald?), wordt gekeken in hoeverre de proceskosten die in het project gemaakt worden in verhouding staan tot de feitelijke

projectkosten én wordt gezien of binnen het project op een goede manier gebruik gemaakt wordt van reeds bestaande kennis en kunde.

Variant 2:

Op grond van meerjarige provinciale ervaring en in afstemming met bijvoorbeeld waterschap(pen) en eventuele andere relevante partijen wordt een normbedrag voor (een groep van) investeringen vastgelegd.

M16 Samenwerking (artikel 35)

Twee typen samenwerkingsverband

Deze maatregel betreft samenwerkingsverbanden die werken aan een innovatie. We onderscheiden M16 Algemeen en M16 EIP. Aan beide typen samenwerkingsverband worden vrijwel gelijke eisen gesteld. Echter, zowel in de Europese Plattelandsverordening als in het Nederlands Plattelandsontwikkelingsprogramma zijn bijzonderheden aangegeven voor het EIP, die doorwerken in de selectiecriteria. Een bijzonder type samenwerkingsverband is de zogenaamde EIP Operationele Groep. Een EIP – OG is een nieuw of vernieuwd samenwerkingsverband dat ten doel heeft in een begrensde doorlooptijd een innovatie te ontwikkelen. Het samenwerkingsverband participeert in het EIP-netwerk. Minimum vereiste is bij het EIP-netwerk melden van het project bij aanvang en melden van de resultaten bij afloop. Intellectueel Eigendom of marktinformatie hoeft niet te worden gedeeld buiten de eigen samenwerking.

Waar relevant zijn specifieke EIP elementen aangegeven.

Effectiviteit

Met effectiviteit van de activiteit wordt bedoeld de mate waarin wordt bijgedragen aan het doel dat met de openstelling resp. de samenwerking wordt nagestreefd ('wat voegt dit project toe'). Bij het thema Samenwerking gaat het niet alleen om het effect van de innovatie, als deze slaagt, maar ook om de meerwaarde van het samenwerkingsproces, dat leidt tot meer kennisdeling regionaal, nationaal, internationaal, ontstaan van nieuwe innovatie-verbindingen (zoals cross-overs tussen meerdere sectoren) en nieuw samenspel tussen ketenpartijen.

In samenhang worden de volgende aspecten gezien:

- 1 Meerwaarde beoogde innovatie voor doel innovatiethema / urgentie – betreft de aanvraag een goede oplossing voor de in de openstelling omschreven behoefte
 - 2 Bijdrage project aan duurzame nieuwe samenwerkingsverbanden – heeft het project voorbeeldwerking, levert het ervaringen op waarmee andere groepen hun voordeel kunnen doen
 - 3 Mate van geschiktheid van de beoogde innovatie voor brede toepasbaarheid / uitrol – is er goede kans op snelle vertaling naar de praktijk
- + Voor EIP-aanvraag:
- 4 Kwaliteit communicatieplan tbv kennisdeling tijdens het innovatietraject en tbv verspreiding van de resultaten – is er blijk van actieve beoogde koppeling van wetenschappelijke en praktijkkennis, bevat de begroting ruimte voor actieve kennisdeling ?

Ook wordt de hoogte van het gevraagde subsidiebedrag in ogenschouw genomen.

In de toelichting bij de openstelling zal nader uitgewerkt worden op grond waarvan bepaalde scores toegekend gaan worden. Zo zal indien een activiteit gericht is op een geringer gebruik van grondstoffen, maar de te verwachten afname van het gebruik is niet groot, de score maximaal 1 punt kunnen bedragen. Vier punten zouden bijvoorbeeld gehaald kunnen worden indien de activiteit leidt tot een aanzienlijke reductie van het verbruik van grondstoffen. Vijf punten zouden bijvoorbeeld behaald kunnen worden als meerdere kringlopen worden gesloten of indien de activiteit betrekking heeft op een compleet nieuw verdienmodel waarbij de innovatie ook op andere bedrijven kan worden toegepast en hierop ook wordt ingezet.

Kans op succes/haalbaarheid

De wijze waarop de kans op succes/haalbaarheid wordt gemeten is afhankelijk van het soort aanvraag waarover een oordeel geveld moet worden.

A. Oprichting samenwerkingsverband of operationele (EIP) groep en de ontwikkeling van een projectplan:

In deze fase wordt de "kans op succes" gedefinieerd als de kans dat de partijen er in slagen een werkbaar en vruchtbaar samenwerking tot stand te brengen, inclusief goede afspraken over taken en verantwoordelijkheden en over lasten en lusten met betrekking tot de beoogde innovatie en er

in slagen om de beoogde innovatie goed scherp te krijgen in termen van technische en organisatorische haalbaarheid en in termen van marktmogelijkheden (behoefte). Of hierover goed is nagedacht blijkt uit de kwaliteit van het projectplan en van het beoogde samenwerkingsverband zelf: het aantal deelnemers dat aan de samenwerking meewerkt, de verdeling van die deelnemers over de verschillende ketenpartijen, de 'kwaliteit' van de deelnemers in relatie tot het innovatie-idee. Deze onderdelen worden in onderlinge samenhang gezien.

B. Ontwikkelen innovatie:

In deze fase wordt de "kans op succes" gedefinieerd als de kans dat de partijen er in slagen het innovatie-idee uit te werken. Dit betekent niet dat het innovatieproject ook moet slagen. Het samenwerkingsverband bestaat al en heeft een haalbare innovatie geïdentificeerd. Activiteiten betreffen uitwerking naar technische specificaties, bouwen, uitwerken businessplan, proefopstelling. Ook onderdelen die betrekking hebben op inrichting van een demonstratie-inrichting en/of activiteiten kennisoverdracht en/of marktintroductie (eerste uitrol) kunnen onderdeel zijn van de aanvraag. De aanvrager levert een goed onderbouwd Plan van Aanpak hiervoor. In de fase "ontwikkelen innovatie" mag men resultaten van voorwerk verwachten, bij een gecombineerde aanvraag is aan te raden in de openstelling te eisen dat de aanvraag een go – no go moment bevat voor de ontwikkelfase.

Bij dit criterium wordt in samenhang gekeken naar de volgende aspecten:

- 1 Kwaliteit procesplan voor samenwerking en/of ontwikkeling innovatie – zijn alle randvoorwaarden goed in beeld gebracht en vertaald naar beheermaatregelen, is er goed nagedacht over ruimte voor procesmanagement, is er goed nagedacht over risicomangement, zijn er goede kwaliteitseisen gesteld aan de trekker van het project ?
 - 2 Blijk van oriëntatie op (technische) haalbaarheid en voor handen kennis – geeft de groep er blijk van zich te hebben geïntereerd of te gaan oriënteren op bestaande kennis, aanbevelingen, best practices en dergelijke rond het beoogde innovatiedoel ?
 - 3 Blijk van oriëntatie op businessmodel en marktpotentieel – heeft de groep de probleemstelling of kans die ten grondslag ligt aan de beoogde innovatie scherp voor ogen en kijken de aanvragers naar hoe de innovatie in praktijk gebracht kan worden ?
 - 4 Kwaliteit irt breedte samenstelling, kennisniveau en werkafspraken samenwerkingsverband – past de samenstelling van de groep bij de ambitie ?
- + Voor EIP-aanvraag:
- 5 Kennisdeling – zegt de groep toe kennis uit te wisselen met het EIP-netwerk en is er blijk van een actieve opstelling hierbij, bijvoorbeeld is er de bereidheid een buitenlandse presentatie te verzorgen of een buitenlandse groep belangstellenden te ontvangen ?

In (de toelichting bij) het openstellingsbesluit zal nader uitgewerkt worden op grond waarvan de haalbaarheid als onvoldoende, matig, zwak, gemiddeld, goed of zeer goed wordt gekwalificeerd. Zo zal geen punt worden behaald indien de randvoorwaarden niet in beeld zijn gebracht, het (beoogde) samenwerkingsverband zwak is en er zeer beperkt behoefte aan de innovatie is; 5 punten kunnen bijvoorbeeld worden behaald indien alle randvoorwaarden in beeld zijn gebracht en zijn vertaald naar beheermaatregelen van een hoge kwaliteit, het samenwerkingsverband goed is en er een zeer grote behoefte is aan de innovatie.

Innovativiteit

Met innovativiteit kan hierbij bedoeld worden op het samenwerkingsproces als zodanig, op het onderwerp van de samenwerking of op beide.

Bij de beoordeling van de innovativiteit van het samenwerkingsproces wordt gekeken in hoeverre de voorgestelde samenwerking NIEUWE verbanden / verbintenissen tot stand brengt. Hoe meer gangbaar de samenwerking tussen de partijen is, hoe minder punten er zullen worden toegekend. Voor de beoordeling van het onderwerp van de samenwerking / de beoogde innovatie zelf geldt: het gaat om de meerwaarde die de innovatie heeft, in de zin dat het gaat om het verschil dat het product zelf te weeg kan brengen. Betreft de beoogde innovatie slechts een zeer geringe aanpassing van een bestaand product (of dienst, proces, procedé enz), dan wordt er geen punt

toegekend. Betreft de beoogde innovatie bijvoorbeeld een geheel of vrijwel geheel nieuw product, dan zullen vier of vijf punten toegekend worden.

In samenhang worden de volgende aspecten gezien:

- 1 Technisch of sociaal grensverleggend karakter van het innovatie – idee (product, procedé, techniek, concept, aanpak) – hoe bijzonder is het idee ?
 - 2 Transitie karakter van de innovatie – draagt de innovatie bij aan realisatie van de toekomstbestendige “duurzame landbouw”, dwz inzet op beoogde transitie van benadering kostenreductie en/of verhoogde volumes naar benadering meerwaardecreatie, circulaire bedrijfsvoering / productie en/of sectoroverstijgende toepassing (cross-over) ?
 - 3 Innovatieve waarde van het samenwerkingsverband – ontstaat er nieuwe ketensamenwerking of cross-over samenwerking ?
 - 4 Toepassingsgebied – is er al een oplossing maar wordt deze niet toegepast en is het project er op gericht om belemmeringen weg te nemen ?
- + Voor EIP-aanvraag:
- 5 Innovatie infrastructuur – waar wordt de innovatie feitelijk ontwikkeld, geproduceerd en gereed gemaakt voor installatie ? Zijn hierbij de ondernemers uit eigen regio/land aan zet ? Beogen zij de leiding te nemen bij uitrol elders ?

Efficiëntie

De efficiëntie wordt bepaald door in samenhang te kijken naar de volgende aspecten:

- 1 redelijkheid van kosten - staat de begroting (uren en tarieven) in een reële verhouding tot de geplande prestatie ? Hoe is dit aannemelijk gemaakt? Hierbij wordt gelet op:
 - de omvang van de totale subsidiabele projectkosten in relatie tot de innovatieopgave
 - het potentiële toepassingsbereik van de innovatie binnen de agrarische sector
 - 2 Relevantie van de kosten – wordt de gevraagde bijdrage aan de juiste zaken besteed?
 - 3 Efficiënt gebruik van kennis, kunde en arbeid - in hoeverre wordt bestaande kennis goed benut, staat de overhead van het project in redelijke verhouding tot de prestatie ?
-